II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 4. april 1995

om den statsstøtte, som delstaten Bayern agter at yde til EKSF-stålvirksomheden Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH, Sulzbach-Rosenberg, og Lech-Stahlwerke GmbH, Meitingen-Herbertshofen

(Kun den tyske udgave er autentisk)

(Tekst af betydning for EØS)

(95/422/EKSF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab, særlig artikel 4, litra c),

under henvisning til Kommissionens beslutning nr. 3855/91/EKSF af 27. november 1991 om fællesskabsregler for støtte til jern- og stålindustrien [1],

efter at have opfordret de øvrige medlemsstater og interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger, jf. artikel 6, stk. 4, i nævnte beslutning,

i lyset at de bemærkninger, den har modtaget, og

ud fra følgende betragtninger:

I

Den 14. september 1994 besluttede Kommissionen at indlede den procedure, der er fastsat i artikel 6, stk. 4, i beslutning nr. 3855/91/EKSF (i det følgende benævnt stålstøttereglerne), over for forskellige finansielle foranstaltninger, der indgår i privatiseringen af delstaten Bayerns interesser i Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH (i det følgende benævnt NMH) og Lech-Stahlwerke GmbH (i det følgende benævnt LSW). På baggrund af de oplysninger, forbundsregeringen forelagde, konkluderede Kommissionen, at de offentlige midler, der efter planen skulle tilføres begge virksomheders egenkapital, og offentlige tilskud, der efter planen skulle ydes til finansieringen af bestemte investeringer, kunne betragtes som statsstøtte, der ikke er forenelig med stålstøttereglerne.

Ved skrivelse af 24. oktober 1994 oplyste Kommissionen forbundsregeringen om, at den havde besluttet at indlede proceduren, og opfordrede samtidig forbundsregeringen til at indsende eventuelle bemærkninger og andre relevante oplysninger. De tyske myndigheders svarskrivelse af 9. december 1994 indeholdt yderligere oplysninger om de planlagte finansielle foranstaltninger, yderligere argumenter til underbygning af, at disse foranstaltninger — som anført af den tyske regering — ikke udgør støtte og allerede er godkendt af Kommissionen, samt et udkast til en virksomhedsplan for NMH efter den planlagte privatisering.

Brevet, hvori Kommissionen informerede de tyske myndigheder om, at den havde besluttet at indlede proceduren, blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 377 af 31. december 1994, side 4. Heri blev de øvrige medlemsstater samtidig opfordret til at fremsætte eventuelle bemærkninger hertil.

Kommissionen besluttede den 30. november 1994 at indlede en yderligere procedure på grund af de lån på i alt 49,895 mio. DM (26,26 mio. ECU), som delstaten Bayern

[1] EFT nr. L 362 af 31. 12. 1991, s. 57.

som selskabsdeltager har ydet NMH i ti rater mellem marts 1993 og august 1994 (1). Disse lån kan udgøre en ulovlig statsstøtte, da ingen eller kun nogle af selskabsdeltagerne har taget del i disse foranstaltninger til finansiering af virksomheden. Denne beslutning beskæftiger sig ikke med disse lån. Der er dog en vis relation mellem denne første og den anden procedure, idet de tyske myndigheder agter at yde en del af den planlagte finansielle støtte til NMH ved at give afkald på tilgodehavender, der stammer fra de lån, som er genstand for anden procedure. Hvis Kommissionen godkender den planlagte finansielle støtte til NMH, dækker denne beslutning de facto også de lån, der er genstand for den anden procedure. Hvis den ikke godkender støtten, forbliver proceduren vedrørende lånene uberørt heraf.

Kommissionen har i forbindelse med denne procedure modtaget følgende bemærkninger:

— Regeringen i en af medlemsstaterne har meddelt, at den vil betragte tilførslen af offentlige midler som statsstøtte, der påvirker den EF-interne konkurrence til ulempe for medlemsstatens egne virksomheder. Med hensyn til investeringsstøtten gør den opmærksom på, at Kommissionen skal sørge for, at EF's regler for støtte til stålindustrien overholdes nøje.

— Et tysk advokatkontor, der arbejder for en tysk stålrørsproducent, som er konkurrent til NMH's datterselskab Rohrwerke Neue Maxhütte GmbH, (i det følgende benævnt RNM) har på grundlag af de i EFT offentliggjorte oplysninger fremlagt en analyse af de finansielle foranstaltninger, som delstaten Bayern agter at træffe. Kontoret konkluderer, at foranstaltningerne udgør en statsstøtte, der ikke er forenelig med stålstøttereglerne. Advokatkontoret gør opmærksom på, at støtten indirekte også kommer RNM til gode, hvormed mandantens direkte konkurrent vil blive subventioneret på utilladelig vis, hvis den bayerske delstatsregerings plan føres ud i livet.

— En fransk stålrørsproducent har fremsendt en detaljeret beskrivelse af situationen på det europæiske stålrørsmarked og i sin egen virksomhed og meddelt, at han i perioden fra 1986 til 1993 har måttet reducere sin arbejdsstyrke med 48 %. Han opfordrer Kommissionen til at sørge for, at traktat bestemmelserne overholdes nøje i fobindelse med alle finansielle foranstaltninger, der direkte eller indirekte kan komme stålrørsproducenten RNM til gode som datterselskab af NMH.

— Et britisk stålværk har gjort opmærksom på, at NMH allerede i 1987 blev reddet med støtte fra staten, og opfordret Kommissionen til at føre sin erklærede politik til forhindring af, at der ydes støtte til stålindustrien, der ikke er forenelig med traktaterne, ud i livet og således ikke godkende nogen form for støtte, der ydes til dækning af driftstab eller til nyinvesteringer og ikke er forenelig med stålstøttereglerne.

— En national sammenslutning af stålproducenter har erklæret sig enig i Kommissionens oprindelige konklusioner, hvorefter de finansielle foranstaltninger, som delstaten Bayern planlægger at iværksætte, vil udgøre en støtte, der ikke vil være forenelig med EKSF-traktaten og stålstøttereglerne, og har opfordret Kommissionen til ikke at godkende den bayerske delstatsregerings tilførsel af kapital til NMH eller LSW.

— En national sammenslutning af stålrørsproducenter har støttet Kommissionen i dens oprindelige opfattelse, hvorefter enhver form for kapitaltilførsel til NMH og LSW fra den bayerske delstatsregerings side kan være i strid med EKSF-traktaten og stålstøttereglerne. Den har opfordret Kommissionen til at føre sin erklærede politik ud i livet og således forhindre, at der ydes støtte til stålindustrien.

— En komité fra Sulzbach-Rosenberg ved navn »Komitee Erhaltet unsere Arbeitsplätze« (Komitéen red vores arbejdspladser), hvis sammensætning er ukendt, har gjort opmærksom på, at det er nødvendigt at foretage investeringer i en teknisk forbedring af NMH-værkerne for at beskytte miljøet mod udledninger, og har fremhævet NMH's kolossale betydning for den regionale økonomi. Komitéen har opfordret Kommissionen til at godkende den planlagte omstrukturering af virksomheden. Byen Sulzbach-Rosenberg og en af byens borgere har givet udtryk for noget tilsvarende.

Disse bemærkninger blev tilsendt forbundsregeringen ved skrivelse af 13. februar 1995, hvori den ligeledes blev opfordret til af fremsætte bemærkninger hertil.

Ved skrivelse af 9. februar 1995 forelagde de tyske myndigheder yderligere oplysninger og angav eksempler på redningsforanstaltninger i forbindelse med private virksomheder. De fremsendte ligeledes kopier af de aftaler, som delstaten Bayern, Max Aicher og Max Aicher GmbH & Co. har indgået om salget af delstaten Bayerns interesser i NMH og LSW og om delstatens betaling af et finansielt tilskud. Aftalerne skal træde i kraft, når Kommissionen har godkendt det finansielle tilskud.

Den 14. februar 1995 fandt der en samtale sted mellem repræsentanter for den bayerske delstatsregering, forbundsregeringen og Kommissionen, hvor man forklarede og drøftede forbundsregeringens opfattelse og nogle enkeltheder i de forelagte aftaler. Ved skrivelse af 1. marts 1995 fulgte de tyske myndigheder opfordringen til at kommentere bemærkningerne fra de øvrige medlemsstater og andre interesserede parter.

(1) Statsstøttesag C 55/94, ex NN 100/94, SEK(94) 1967, IP(94) 1118, EFT nr. C 173 af 8. 7. 1995, s. 3.

II

De foreliggende oplysninger danner grundlag for følgende sagsfremstilling:

Den 16. april 1987 blev der indledt konkurs mod Eisenwerk-Gesellschaft Maximilianshütte (i det følgende benævnt Maxhütte). Kuratoren besluttede at fortsætte driften af virksomheden og udarbejde en omstruktureringsplan. Midt i 1990 overtog to nystiftede selskaber aktiviteterne i Maxhütte under konkurs. Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH (NMH) overtog Maxhütte's EKSF-produktsortiment, medens Rohrwerke Neue Maxhütte GmbH (RNM) overtog rørproduktionen. NMH ejer 85 % af kapitalen i RNM, og de sidste 15 % ejes af Kühnlein, Nürnberg, der er hovedagentur for de producerede stålrør.

De oprindelige selskabsdeltagere i NMH var delstaten Bayern (45 %), Thyssen Edelstahlwerke AG (5,5 %), Thyssen Stahl AG (5,5 %), Lech-Stahlwerke GmbH (11 %), Krupp Stahl AG (11 %), Klöckner Stahl GmbH (11 %) og Mannesmann Röhrenwerke AG (11 %) [1]. Delstaten Bayern overtog i 1988 en andel på 19,734 i LSW, for at dette selskab kunne få mulighed for at erhverve interesser i NMH. Kommissionen konkluderede i sin beslutning af 26. juli 1988, at delstatens interesser i de to virksomheder ikke indeholdt elementer af statsstøtte [2].

Ved aftale af 7. december 1992 og 3. marts 1993 overtog Klöckner Stahl GmbH sine andele i NMH til Annahütte Max Aicher GmbH & Co. KG, Hammerau, for 1,- DM. Den 14. juni 1993 overdrog Krupp Stahl AG, Thyssen Stahl AG og Thyssen Edelstahlwerke AG deres andele i NMH til LSW for 200 000 DM. Forbundsregeringen informerede ved skrivelse af 9. december 1994 Kommissionen om, at overdragelsen af andelene var gyldig uafhængigt af, om kreditorerne samtykkede.

Interesserne er for indeværende fordelt således:

— Delstaten Bayern	45 %
— LSW	33 %
— Annahütte Max Aicher GmbH & Co. KG	11 %
— Mannesmann Röhrenwerke AG	11 %

LSW og Annahütte kontrolleres af Max Aicher.

NMH producerer ca. 299 000 t/år råstål (kapacitet: 444 000 t/år), 81 000 t/år halvfabrikata og ca. 85 000 t/år lette og tunge profiler (kapacitet: 258 000 t/år). Datterselskabet RNM producerer ca. 70 000 t/år rør (kapacitet: 136 000 t/år). NMH beskæftiger for øjeblikket 1 040 medarbejdere og RNM 560. NMH har ikke givet overskud siden grundlæggelsen midt i 1990. De tab, der var opstået frem til udgangen af 1994, udgør efter nye beregninger 156,4 mio. DM (82,31 mio. ECU). LSW producerer ca. 600 000 t/år stål i en lysbueovn og ca. 450 000 t/år varmvalsede lange produkter (lette profiler og stangstål).

Delstaten Bayern og Max Aicher GmbH & Co. aftalte den 27. januar 1995, at delstaten Bayern skal sælge sine interesser i NMH på 45 % for 3,- DM (1,58 ECU) til Max Aicher GmbH & Co. De aftalte endvidere, at delstaten skal overtage 80,357 % af NMH's tab frem til udgangen af 1994. Tabene er efterfølgende blevet fastlagt til 156,4 mio. DM (82,31 mio. ECU), hvorfor delstaten Bayern skal betale i alt 125,7 mio. DM (66,15 mio. ECU). Delstatens tilskud skal ikke indskydes i selskabets egenkapital som en indbetaling fra en selskabsdeltager, men behandles som anden indtægt, der reducerer selskabets tab. Aftalen skal træde i kraft efter den bayerske landdags og Kommissionens godkendelse.

De lån, som delstaten Bayern har indskudt som selskabsdeltager [3], kan modregnes i de 125,7 mio. DM (66,15 mio. ECU), som delstaten agter at yde som finansielt tilskud, lige så snart aftalen er trådt i kraft. Bidraget vil i givet fald blive ydet delvis ved, at man giver afkald på tilgodehavender, der stammer fra de lån, som Kommissionen på grundlag af den procedure, den indledte ved ovennævnte anden beslutning, er ved at foretage en undersøgelse af.

De andre selskabsdeltagere Mannesmann Röhrenwerke AG og Annahütte Max Aicher GmbH & Co. KG, der hver tegner sig for 11 % af NMH's kapital, er ikke villige til at bidrage til omstruktureringen af NMH.

Parterne i ovennævnte aftale har tillige aftalt, af delstaten Bayern skal betale op til 56 mio. DM (29,47 mio. ECU) til dækning af investeringsomkostninger i forbindelse med »gammel miljøforurening« (Altlasten), f.eks. miljøbeskyttelse, støjbekæmpelse og renholdelse af luften.

Delstaten Bayern og Max Aicher blev i en anden aftale af 27. januar 1995 enige om, at delstaten skal sælge sin andel på 19,734 % af LSW's kapital til Max Aicher for 1,- DM (0,52 ECU) og betale en »udligning« på 20 mio. DM (10,52 mio. ECU) til LSW. Delstaten Bayerns finansielle tilskud skal ikke indskydes i selskabets egenkapital som en indbetaling fra en selskabsdeltager, men skal behandles som anden indtægt, der reducerer selskabets tab. Aftalen skal træde i kraft efter den bayerske landdags og Kommissionens godkendelse.

[1] Se Kommissionens beslutning af 27. juni 1989, Nittende beretning om konkurrencepolitikken (1990), nr. 75, s. 86 EF-Bull. nr. 6, 1989, nr. 2.1.74.

[2] Se Attende beretning om konkurrencepolitikken (1989), nr. 198, s. 163.

[3] Se statsstøttesag C 55/94, ex NN 100/94, fodnote 2.

Max Aicher GmbH & Co. vil blive den eneste anpartshaver i LSW og dermed hæfte for virksomhedens tab inden for de rammer, der i henhold til tysk selskabsret gælder for anpartsselskaber. Et sådant tilskud fra Max Aicher GmbH & Co. kan ikke sammenlignes med det planlagte tilskud fra delstaten Bayerns side, da Max Aicher GmbH & Co. som selskabsdeltager i det mindste har udsigt til at få et afkast af selskabets finansielle interesser.

Aftalen mellem NMH og RNM om overførsel af overskud og underskud blev bragt til ophør i februar 1995.

III

De tyske myndigheder har kommenteret Kommissionens beslutning om at indlede procedure og bemærkningerne fra de øvrige medlemsstater og andre interesserede parter. Forbundsregeringens holdning og de i forbindelse hermed fremførte argumenter gengives i det følgende:

1) Forbundsregeringen mener, at den planlagte betaling af et finansielt tilskud på 125,7 mio. DM (66,15 mio. ECU) til NMH svarer til en privat investors normale adfærd i en markedsøkonomi i en tilsvarende situation og derfor ikke er statsstøtte.

2) De tyske myndigheder gør opmærksom på, at salget af delstaten Bayerns andele sker som led i en omfattende privatiseringsplan, der omfatter en række statsinteresser i forskellige virksomheder, bl.a. DASA, Bayernwerk, Rhein-Main-Donau AG, IABG, Ferngas Nordbayern, BHS AG. Der opnås høje priser for de fleste af disse interesser. Forbundsregeringen mener, at den »negtive købspris«, der er fastsat for salget af delstaten Bayerns andele i NMH's og LSW's kapital, kun udgør en del af det samlede positive salgsprovenu, som Bayern får for den samlede pakke af interesser. Når man tager hensyn til det samlede privatiseringsprogram, er salgsprisen positiv, således at den påtænkte adfærd i forbindelse med salget af interesserne i NMH for så vidt udlignes af salget af de profitable virksomheder. De tyske myndigheder mener, at en privat investor, der sælger en samlet portefølje, ville lægge samme adfærd for dagen i forbindelse med visse salg, så længe vedkommende blot opnår et samlet salgsprovenu, der svarer til porteføljens markedsværdi.

3) Fobundsregeringen gør desuden gældende, at en privat investor ikke alene tager hensyn til det eventuelle investeringsafkast eller blot begrænsningen af de tab, som investeringen giver anledning til, når han sælger sine interesser i et nødlidende selskab. En privat investor, i hvert fald en investor, der også påtager sig det ansvar, der påhviler ham, vil også inddrage sit ry, sit sociale ansvar og sin markedsposition i sine beregninger. I en tilsvarende situation vil en privat investor således ifølge de tyske myndigheder også uden at have udsigt til et afkast indskyde egne midler, når han sælger sine andele i to virksomheders egenkapital til en symbolisk pris til en anden selskabsdeltager.

4) De tyske myndigheder anfører nogle eksempler, der efter deres mening støtter opfattelsen af, at private investorer vil handle på tilsvarende måde. Som eksempler angives private kreditorers og aktionærers redning af Metallgesellschaft AG, de ledende medarbejderes overtagelse af Maschinenfabrik Weiherhammer, hvilket skete med finansiel støtte fra moderselskabet Bayerische Berg-, Hütten- und Salzwerke AG (i det følgende benævnt BHS, en virksomhed, som delstaten Bayern for nylig solgte til VIAG AG som led i privatiseringen), de involverede bankers finansielle omstrukturering af Textilgruppe Hof, de ledende medarbejderes overtagelse af en del af Digital Equipment og Graetz Holztechnik GmbH (et tidligere datterselskab af NOKIA), den finansielle omstrukturering af Kennametal Hertel AG og salget af Heilit & Woerner Bau AG til Walter Bau AG til en pris af 1,- DM med en kapitaltilførsel fra sælgers side på 50 mio. DM.

Under en drøftelse af sagen den 14. februar 1995 gjorde de tyske myndigheder desuden gældende, at Kommissionen skal tage hensyn til de forskelligartede holdninger, som investorer i de forskellige medlemsstater indtager, når den sammenligner statens adfærd med en privat investors mulige adfærd i en markedsøkonomi.

5) De tidligere private anpartshavere i NMH (Krupp Hoesch, Thyssen, Klöckner) har ganske vist solgt deres andele til en symbolsk eller lav pris og uden yderligere finansielle tilskud overdraget deres fordringer fra de lån, de har ydet som selskabsdeltagere til den virksomhed, der har overtaget andelene, men det er ifølge forbundsregeringen ikke et bevis på den modsatte adfærd, da disse private selskabsdeltagere kun ønskede at afhænde interesser i en tabsgivende virksomhed, der konkurrerede med deres eget hovedområde.

At Mannesmann Röhrenwerke AG, der ejer 11 % af NMH, ikke er villig til at yde et finansielt tilskud til virksomhedens omstrukturering, betyder ifølge forbundsregeringen ikke, at statens påtænkte adfærd ikke svarer til en investors normale adfærd i en markedsøkonomi, da Mannesmann kun er interesseret i at holde sine andele i RNM, hvor selskabet spiller den ledende industrielle rolle.

Annehütte Max Aicher GmbH & Co. KG, som ejer andre 11 % af NMH's egenkapital, er ikke villig til at yde et tilskud til NMH's finansielle omstrukturering, hvilket ifølge forbundsregeringen ikke kan give anled-

ning til en tilsvarende tvivl, da virksomheden kun har været selskabsdeltager i kort tid, og selskabets daglige ledelse, der kontrolleres af Max Aicher via Stahlwerk Annahütte Beteiligung GmbH, betragter ikke virksomheden som ansvarlig for tabene i NMH.

6) Forbundsregeringen anførte, at Aicher-koncernen ligeledes vil deltage i den finansielle omstrukturering af NMH med i alt 188 mio. DM (98,95 mio. ECU). Dette beløb er sammensat af 32 mio. DM (16,8 mio. ECU) til opretholdelse af likviditeten i LSV frem til 1994, 32 mio. DM (16,8 mio. ECU) som den købspris, Max Aicher i henhold til aftalerne skal betale for bankfordringer på NMH, 99,6 mio. DM (52,4 mio. ECU) som grundlæggende cash-flow i NMH i perioden 1995-1999 og 24,3 mio. DM (12,79 mio. ECU) som synergieffekt ved samarbejdet mellem NMH, LSW og Annahütte. Dette tilskud beviser ifølge forbundsregeringen, at en privat investor også vil yde et finansielt tilskud af tilsvarende art i en tilsvarende situation.

7) Forbundsregeringen mener desuden, at Kommissionen i 1988 godkendte Bayerns interesser i NMH. De planlagte betingelser for salget af disse interesser er efter forbundsregeringens opfattelse blot konsekvensen af engagementet, hvormed Bayerns planlagte adfærd må anses for allerede at være omfattet af Kommissionens beslutning fra 1988.

8) I forbindelse med det tilskud på 20 mio. DM (10,52 mio. ECU), der skal ydes til LSW, når delstaten Bayerns andel på 19,734 % overføres til Max Aicher, fremfører de tyske myndigheder i alt væsentligt de samme argumenter som i forbindelse med tilskuddet til NMH. Forbundsregeringen anfører, at tilskuddet på 20 mio. DM skal dække tab, som LSW har lidt på grund af sin 11 %'s interesse i NMH. Bayern overtog andelen i LSW for at give selskabet mulighed for at erhverve interesser i NMH.

9) I forbindelse med tilskuddet på op til 56 mio. DM (29,47 mio. ECU) til NMH's investeringer henviser de tyske myndigheder til en aftale mellem delstaten Bayern og virksomhederne Thyssen Edelstahlwerke AG, Thyssen Stahl AG, LSW, Saarstahl Völkingen GmbH og Mannesmann Röhrenwerke AG af 4. november 1987, der blev udleveret til repræsentanter for Kommissionen under en samtale den 17. november 1987. I denne aftale var planen for videreførelsen af driften af den gamle Maxhütte under det nystiftede NMH opridset i grove træk. Følgende blev således aftalt:

»5.5. Anlæggene overtages uden gammel miljøforurening (Altlasten). Såfremt det ikke er muligt at overtage anlæggene uden gammel miljøforurening, sikrer deltaten, at MHN (Maxhütte neu, altså MHN) ikke berøres af de økonomiske forpligtelser, der stammer derfra.«

Forbundsregeringen mener, at denne bestemmelse indgik i Kommissionens betragtning, da den traf sin beslutning af 26. juli 1988, og derfor må betragtes som godkendt. Den fremlagde en udtalelse, som NMH's daglige ledelse havde ladet udarbejde af et tysk advokatkontor, og som i forbindelse med fortolkningen af udtrykket »overtage anlæggene uden gammel miljøforurening« konkluderer, at der heri indgår en statslig forpligtelse til at sikre, at de tekniske anlæg overdrages i teknisk moderniseret stand, hvormed de nødvendige istandsættelses- og investeringsforanstaltninger skal betales af staten. De ansvarlige myndigheder i den bayerske delstatsregering er ikke enige i denne opfattelse. De har imidlertid besluttet ikke at risikere en retssag, idet de ikke ønsker at skabe det indtryk, at Bayern unddrager sig sine retlige forpligtelser og dermed truer NMH's fremtid.

De tyske myndigheder mener derfor, at nævnte bestemmelse forpligter staten til at betale for de istandsættelses- og investeringsforanstaltninger, der skal foretages med henblik på overholdelsen af gældende tekniske standarder — primært beskyttelse mod støj, støv og røggasemissioner. De betragter disse betalinger som allerede godkendt i overensstemmelse med EF's regler om statsstøtte ved Kommissionens afgørelse af 26. juli 1988.

IV

Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH og Lech-Stahlwerke GmbH er virksomheder, der falder ind under EKSF-traktaten, da de fremstiller produkter, der er opført i bilag I til EKSF-traktaten, hvormed EKSF-traktaten og stålstøttereglerne finder anvendelse herpå. RNM, der fremstiller produkter, der falder ind under EF-traktaten, vil ikke drage fordel af de planlagte statslige finansielle foranstaltninger, da den aftalte overførsel af overskud og underskud mellem NMH og RNM er indstillet. Med hensyn til om EKSF-traktaten kan finde anvendelse i dette tilfælde, er det uden betydning, at NMH er anpartshaver i RNM.

Kommissionen har indledt proceduren på grund af, at staten påtænker at overtage ca. 80 % af NMH's tab frem til udgangen af 1994. Den vurdering, der blev lagt til grund, da proceduren blev indledt, er blevet korrigeret af

de tyske myndigheder. De konstaterede tab beløber sig til 156,4 mio. DM (82,31 mio. ECU), hvormed delstaten Bayerns planlagte tilskud beløber sig til 125,7 mio. DM (66,15 mio. ECU). I en sådan situation er det efter Kommissionens opfattelse ikke nødvendigt at udvide proceduren.

Statsstøtte efter EKSF-traktatens artikel 4, litra c), er enhver form for overførsel af statsmidler til statslige eller private stålvirksomheder i form af interesser, kapitaltilførsel eller lignende finansieringsforanstaltninger, som ikke udgør en tilrådighedsstillelse af risikovillig kapital efter sædvanlig investeringspraksis i et samfund med markedsøkonomi, hvor der er udsigt til et fremtidigt afkast eller andre indtægter (1).

1) Delstaten Bayerns betaling af 125,7 mio. DM (66,15 mio. ECU) til NMH, der falder sammen med, at delstaten sælger sine interesser i denne virksomhed til en symbolisk pris til en privat virksomhed, udgør en overførsel af statsmidler til en stålvirksomhed.

   Det skal undersøges, om denne overførsel af statsmidler skal betragtes som tilrådighedsstillelse af risikovillig kapital i overensstemmelse med sædvanlig investeringspraksis på markedsøkonomiske vilkår, hvor der er udsigt til et fremtidigt afkast eller andre indtægter.

   De tyske myndigheder forklarede under proceduren, at tilrådighedsstillelsen af offentlige midler ikke udgør en tilførsel af midler til virksomhedens egenkapital, foretaget af delstaten Bayern som anpartshaver i disse virksomheder og forbundet med en forventning om, at der i fremtiden i det mindste vil være mulighed for at opnå indtægter på grundlag af denne kapital. Indbetalingerne skal behandles som tabte tilskud, således at virksomheden kan videreføres efter salget af statens interesser, og skal bogføringsteknisk anvendes til at reducere tabene i virksomheden. Delstaten Bayern er som anpartshaver i et anpartsselskab ikke retligt forpligtet til at tilføre midler ud over sin andel af indskudskapitalen, hvormed den beskrevne fremgangsmåde kan betragtes som salg af interesser med en negativ købspris. Bayern kunne altså også beslutte ikke at indbetale yderligere midler og acceptere virksomhedens eventuelle konkurs. En sådan løsning ville være i overensstemmelse med delstatens retlige forpligtelser som anpartshaver i et anpartsselskab.

2) Da hvert enkelt tilfælde skal vurderes ud fra dets egne forhold, er det i forbindelse med denne procedure uden betydning, at Bayern for tiden sælger en række interesser i andre virksomheder, og at den samlede salgspris også er positiv, selv om delstaten accepterer en »negativ købspris« for NMH og LSW. Traktaterne giver ikke en medlemsstat mulighed for at yde støtte til en virksomhed i forbindelse med en privatisering med den begrundelse, at statsbudgettet bringes i balance ved salg af en anden virksomhed med positiv værdi.

   I henhold til EKSF-traktatens artikel 83 berøres den ejendomsretlige ordning vedrørende de virksomheder, for hvilke traktatens bestemmelser gælder, ikke af oprettelsen af fællesskabet. Kommissionen skal derfor sikre, at statens privatisering af interesser i EKSF-virksomheder sker under neutrale forhold. Det er i den forbindelse ikke tilladt at godkende en præmie i forbindelse med den planlagte privatisering, når statens finansielle foranstaltninger til fordel for en stålvirksomhed skal vurderes.

3) Efter de tyske myndigheders opfattelse vil en privat investor reagere på tilsvarende vis, hvis en virksomhed, hvori han i nogle år har haft interesser, får så store tab, at der er risiko for, at virksomhedens drift må indstilles, og hvis han ønsker at afgive sine interesser. Forbundsregeringen erkender, at en anpartshaver ikke er retligt forpligtet til at udligne tab ud over sin andel af indskudskapitalen. Den mener dog ikke desto mindre, at investoren under hensyntagen til sit image, sit ry, sin soliditet og sit sociale ansvar kan nå frem til, at det er rimeligt afslutningsvis at indskyde et beløb til udligning af en større del af den akkumulerede gæld, når interesserne sælges til en symbolsk pris.

   Domstolen udtaler i sin dom af 21. marts 1991 (2), at en privat selskabsdeltager

   > »rimeligvis kan fremskaffe den nødvendige kapial for at sikre, at en virksomhed, der er kommet i forbigående vanskeligheder, kan overleve og på ny blive rentabel — i givet fald efter en omstrukturering. Det må derfor også anerkendes, at et moderselskab i et begrænset tidsrum kan påtage sig at dække tabene i et af dets datterselskaber, således at datterselskabet kan standse driften på de bedst mulige betingelser. Sådanne beslutninger kan være begrundet ikke blot i muligheden for herved at opnå en indirekte økonomisk gevinst, men også i andre overvejelser, f.eks ønsket om at bevare koncernens image eller omlægge dens virksomhed.

(1) Se EF-Domstolen, sag C 40/85, Belgien mod Kommissionen, Sml. 1986, s. 2321, 2345; sag C 303/84, Italien mod Kommissione, Sml. 1991, s. I-1433, s. I-1476; Kommissionens beslutning nr. 3855/91/EKSF, EFT nr. L 362 af 31. 12. 1991, s. 57, II, femte afsnit; Kommissionens meddelelse til medlemsstaterne om offentlige virksomheder, EFT nr. C 307 af 13. 11. 1993, s. 3, afsnit 10-21.

(2) Den Italienske Republik mod Kommissionen (ENI Lanerossi), Sml. 1991, s. I-1433, s. I-1476, præmis 21, 22.

Når en offentlig investors kapitalindskud foretages uden skelen overhovedet til selv langsigtede rentabilitetsmuligheder, må der antages at være tale om støtte.«

Den planlagte kapitaltilførsel, der skal foretages afslutningsvis og vil falde sammen med salget af delstaten Bayerns interesser, vil imidlertid blive foretaget uden, at der nogen sinde — end ikke på langt sigt — vil være udsigt til rentabilitet, idet delstaten Bayern aldrig vil få et afkast af denne kapital.

4) De eksempler, som forbundsregeringen anfører for at bevise at statens adfærd, når den påtager sig tabene for at bevare sit image, svarer til en normal investors adfærd i en markedsøkonomi, kan ikke underbygge delstatens opfattelse.

En selskabsdeltager kan beslutte at indskyde yderligere risikovillig kapital for at sikre, at en virksomhed, hvori han har interesser, kan overleve og i fremtiden give ham et eventuelt afkast (se første afsnit af citatet under 3)). Når der er tale om en virksomhed, som f.eks. Metallgesellschaft AG, der har fået økonomiske vanskeligheder på grund af ledelsesfejl, vil kreditorbankerne og selskabsdeltagerne under visse omstændigheder træffe forskellige støtteforanstaltninger for at kompensere for disse fejl og således gøre det muligt at opnå et fremtidigt afkast og samtidig begrænse de tab, der hidrører fra disse fejl. De banker og selskabsdeltagere, der træffer sådanne støtteforanstaltninger, vil imidlertid altid basere deres beslutninger på rent økonomiske overvejelser om begrænsning af tabet eller udsigten til forsat at opnå et afkast.

I sagen vedrørende Kennametal Hertel AG oplyser forbundsregeringen, at majoritetsaktionæren, en bank, solgte sine interesser til en symbolsk pris på 1,- DM og samtidig gav afkald på lånetilgodehavender på mere end 70 mio. DM for at muliggøre en finansiel omstrukturering af virksomheden. Dette er ikke en omfattende gengivelse af sagens baggrund, idet virksomheden som følge af ledelsesfejl var kommet i vanskeligheder og midt i 1993 nærmede sig en konkurs. I denne situation besluttede generalforsamlingen at foretage en reduktion af egenkapitalen i henhold til den tyske aktieselskabslov. De andele, som blev ejet af en bayersk bank (25 %) og G. Hertel (ligeledes 25 %), der frem til det tidspunkt, hvor krisen brød ud for alvor, tog del i den daglige ledelse, blev solgt for en symbolsk pris til den amerikanske virksomhed Kennametal Inc., en konkurrent, der allerede havde en andel i Hertel AG på 25 %. Inden for rammerne af en kapitalforhøjelse tilførte Kennametal selskabet 75 mio. DM for at sikre det nye datterselskab i Europa, som Kennametal nu ejede 81 % af, et solidt grundlag. De aktionærer, der var villige til at sælge deres aktieposter, fik tilbudt 128,- DM pr. aktie. Medarbejderne og bankerne bidrog til den finansielle omstrukturering ved at give afkald på løn og en del af lånetilgodehavenderne. Den eneste aktionær, der gav afkald på sine interesser uden at have en økonomisk interesse i at begrænse tabet (som banker, der delvis renoncerer for at opnå mere end ved en konkurs) og uden at have udsigt til at opnå et fremtidigt afkast, var G. Hertel, der solgte sine interesser for 1,- DM og ikke var villig til at indskyde yderligere kapital, selv om han havde været en del af den ledelse, der var skyld i forværringen af virksomhedens økonomiske situation. Delstaten Bayerns situation kan her ikke sammenlignes med G. Hertels i sagen vedrørende Kennametal Hertel AG. Dette eksempel kan derfor ikke underbygge forbundsregeringens opfattelse.

En kapitaltilførsel, der åbner mulighed for, at ledelsen kan overtage et selskab, der er tilknyttet moderselskabet gennem en aftale om overførsel af overskud og underskud (f.eks. Maschinenfabrik Weiherhammer), er baseret på en sammenligning af omkostningerne ved likvidation eller konkurs og den nødvendige endelige tilførsel af kapital, idet der i dette tilfælde ikke blot hæftes for datterselskabets udestående gæld i det omfang, der gælder for selskabsdeltagere i et anpartsselskab (GmbH), der ikke er tilknyttet virksomheden gennem en sådan aftale. Omkostningerne ved udsondringen (»outsourcing«) af bestemte virksomhedsdele (f.eks. Digital Equipment Graetz Holztechnik GmbH) afholdes for at sikre fremtidige leverancer af bestemte dele af egne produkter og samtidig for at sænke omkostningerne herved, hvormed der altså opnås en økonomisk gevinst.

I sagen Heilit & Woerner Bau AG (München) erhvervede Schörghuber-koncernen, der har sit hovedsæde i München og primært driver virksomhed inden for investeringer i og udvikling af fast ejendom samt i bryggerisektoren, tre uafhængige byggevirksomheder og fusionerede dem til det nye Heilig & Woerner Bau AG. Formålet hermed var at udvide koncernens aktiviteter til at omfatte hele ejendomssektoren, herunder investering, udvikling, byggeri og holdingaktiviteter. Virksomhedens driftsresultat var konstant for nedadgående, hvorfor koncernen gennemførte flere omstruktureringsforanstaltninger, der til sidst endte i et »rødt nul«. I denne situation valgte koncernen at opgive sit engagement i virksomheden og byggesektoren som

sådan. Koncernens andel i virksomheden på 98 % blev solgt til Walter Bau AG, Augsburg, for en symbolsk pris af 1,- DM, og der blev ydet et sidste tilskud til egenkapitalen på 50 mio. DM (26,3 mio. ECU). I henhold til Schörghuber-koncernens ledelse blev denne sidste indbetaling beregnet på grundlag af de byggeordrer, der primært var opnået i udlandet og efter salget af virksomheden ville have medført tab. Koncernens ønske om at bevare sit gode ry fik ledelsen til at afslutte engagementet med et tabt tilskud til egenkapitalen.

Dette forhold synes at være et eksempel på en adfærd i en privat virksomhed, der kan sammenlignes med statens påtænkte adfærd under denne procedure. Man skal dog være opmærksom på følgende forskelle: Schörghuber-koncernen fortsatte med at drive virksomhed i ejendomssektoren og var derfor interesseret i at opretholde gode forretningsforbindelser med de andre virksomheder i denne sektor, der ville have reageret ret mærkbart, hvis koncernen havde ført nogle af kreditorerne i Heilit & Woerner ud i problemer eller endda ud i en konkurs; delstaten Bayern er i modsætning hertil i færd med at trække sig ud af sin industrielle deltagelse i NMH og har derfor ikke nogen tilsvarende interesse. Desuden havde Schörghuber-koncernen en meget stærk interesse i at opretholde gode forbindelser med den regionale offentlige forvaltning, der er ansvarlig for bebyggelses- og arealudnyttelsesplaner.

Alle disse overvejelser er på ingen måde rettet mod kort- eller langfristede afkast af den indskudte kapital på 50 mio. DM, men mod den indirekte økonomiske fordel ved, at koncernen, som andre virksomheder og offentligheden som sådan nøje følger, i fremtiden har en god soliditet og et godt ry. Koncernens gode navn kan faktisk betragtes som et vigtigt bidrag til sikring af profitable aktiviteter i fremtiden.

Man kan i den forbindelse med fordel henvise til den sondring, som man i ENI/Lanerossi-sagen foretager mellem en investor, der udelukkende handler med gevinst for øje, og en privat erhvervsdrivende, som f.eks. et industriholdingselskab, der ikke kun træffer sine beslutninger ud fra forventninger om gevinst på kort sigt, men også ud fra ønsket om at bevare sit ry. I tilfældet Heilit & Woerner har holdingkoncernen Schörghuber som en sådan privat erhvervsdrivende handlet under hensyntagen til sine fremtidige forretningsaktiviteter, hele koncernens soliditet og anseelse i offentligheden. Statens adfærd skal imidlertid sammenlignes med adfærden hos en almindelig privat investor [1], som altid har til hensigt at opnå en gevinst om ikke andet så på langt sigt. Domstolen lagde som anført dette kriterium til grund i ENI/Lanerossi-sagen.

I ingen af de tilfælde, de tyske myndigheder anfører, har en privat investor anvendt egne midler for at overføre de andele, han var i besiddelse af, til en privat erhvervsdrivende uden i den forbindelse at opnå en økonomisk fordel i sammenligning med det legale alternativ, det var at forholde sig passiv og acceptere virksomhedens eventuelle konkurs, i stedet for at skyde flere midler ind i en virksomhed, som ikke giver afkast.

I henhold til ovenfor gennemførte undersøgelse af de enkelte eksempler på investorers adfærd bidrager forbundsregeringens argument om, at Kommissionen skulle tage hensyn til forskellene i den typiske investoradfærd i de forskellige medlemsstater, ikke til besvarelsen af de foreliggende spørgsmål, da der ikke har kunnet konstateres en typisk adfærd hos tyske investorer, der ligner Bayerns adfærd i dette tilfælde, og på grundlag af hvilken man kan konkludere, at Bayern lægger samme adfærd for dagen som en privat investor.

5) Kommissionen har altid baseret vurderingen af, om en given tilrådighedstillelse af offentlige midler var i overensstemmelse med sædvanlig praksis i en markedsøkonomi, på private investorers adfærd, når de befandt sig i nøjagtigt samme situation som staten. Ved en vurdering af, om en investering er økonomisk fornuftig, ville de private selskabsdeltagere i den pågældende virksomhed ikke blot se på de generelle linjer, men også på virksomhedens egen økonomiske situation.

De tidligere private selskabsdeltagere i NMH (Krupp Hoesch, Klöckner, Thyssen) solgte mindre end et år før gennemførelsen af den bayerske delstatsregerings privatiseringsplan, der indbefatter overførslen af delstatens andele i NMH og LSW til Aicher-koncernen, deres andele til en symbolsk pris eller til en positiv pris, da situationen på det tidspunkt var som i dag eller mindre truende for NMH. Disse selskabsdeltagere solgte også deres tilgodehavender fra de lån, de havde ydet, dog på betingelse af, at de ville blive behandlet som andre kreditorer, for så vidt angår prisen på fordringerne. De var ikke villige til at indskyde yderligere kapital end den, de allerede havde tegnet sig for. Der var tale om normal adfærd for nogen, der trækker sig ud af et tabsgivende engagement, hvor der skal opstå så få økonomiske ulemper som muligt. Det kan ikke have været motivet at rydde en konkurrent ad vejen, da det i så fald ville have været bedre at opkøbe yderligere andele så billigt som muligt for dermed at overtage ledelsen. Ledelsen havde så kunnet begære virksomheden konkurs eller beslutte at likvidere selskabet.

Mannesmann Röhenwerke AG er stadig anpartshaver i NMH, men ikke villig til at yde et finansielt bidrag til omstruktureringen af NMH. Motivet kan være at fastholde den industrielle styring i RNM, hvilket kan forklare, hvorfor Mannesmann Röhrenwerke AG har reageret anderledes end Krupp Hoesch, Thyssen og Klöckner, men det beviser ikke, at statens påtænkte adfærd reelt kan sidestilles med en tilrådighedsstillelse af risikovillig kapital på markedsøkonomiske vilkår.

[1] Se beslutning nr. 3855/91/EKSF, II, femte afsnit.

6) Selv Aicher-koncernen, der omfatter LSW, Annahütte Max Aicher GmbH & Co. KG og andre virksomheder, som kontrolleres af Max Aicher, og ejer 44 % af NMH (kun 1 % mindre end delstaten Bayern), er ikke villig til at indskyde egenkapital.

Forbundsregeringens forklaring om, at Aicher-koncernen bidrager med 188 mio. DM (98,94 mio. ECU), er vildledende. De tilskud, der tidligere er ydet med henblik på at opretholde likviditeten i LSW, kan ikke sammenlignes med statens planlagte adfærd, idet den selskabsdeltager, der stiller finansielle midler til rådighed, forbliver selskabsdeltager og derfor i det mindste har mulighed for i fremtiden at drage økonomisk fordel af at have stillet likviditet til rådighed for virksomheden. Salgsprisen for bankernes fordringer på NMH kan heller ikke indgå i en sammenligning, da Max Aicher kun er villig til at betale ca. 40 % af den nominelle værdi, hvis den finansielle omstrukturering af virksomheden gennemføres med det planlagte statstilskud. Når staten har foretaget det påtænkte finansielle indskud, kan købsprisen for fordringerne faktisk anses for at svare til fordringernes markedsværdi. Der er i forbindelse med den grundlæggende cash-flow i NMH ikke tale om et tilskud fra Aicher-koncernen, men blot om, at ledelsen, der kontrolleres af Aicher-koncernen, har til hensigt at reinvestere NMH's eventuelle fremtidige afkast. Synergieffekten i koncernen skyldes ligeledes ikke, at Aicher-koncernen har ydet støtte, der kan sammenlignes med et kapitalindskud, da denne effekt kommer alle involverede i koncernen, der i øvrigt allerede er etableret, til gode.

Følgelig er Aicher-koncernen, som efter de planlagte transaktioner vil eje 89 % af NMH og være den eneste selskabsdeltager i LSW og dermed også den primære eller eneste benificiant, når der foretages en investering eller et kapitalindskud i de to virksomheder, ikke villig til at indskyde ny egenkapital i de to virksomheder.

7) Kommissionen afgjorde den 26. juli 1988, at statens deltagelse i NMH ikke udgjorde statsstøtte, da andre private investorer, der havde erhvervet anpartsmajoriteten, deltog på samme vilkår. En sådan beslutning har ikke nogen præjudicerende virkning for en adfærd, som staten en gang i fremtiden må anse for at være nødvendig eller hensigtsmæssig i forbindelse med sine interesser i virksomheden. Enhver overdragelse af offentlige midler skal vurderes ud fra de givne omstændigheder i det enkelte tilfælde. Kommissionens beslutning om at en bestemt interesse ikke udgør statsstøtte, kan ikke fortolkes således, at enhver fremtidig adfærd fra statens side i forbindelse med disse interesser ikke skal betragtes som statsstøtte, uanset om staten anser denne adfærd for at være en konsekvens af engagementet eller ej.

Det må således konstateres, at en privat investor, der befinder sig i samme situation som delstaten Bayern, ikke vil være villig til på samme måde at bidrage til at sikre virksomhedens videre eksistens. Den planlagte betaling af 125,7 mio. DM (66,15 mio. ECU) til NMH i forbindelse med salget af Bayerns andele kan således ikke betragtes som tilrådighedsstillelse af risikovillig kapital på markedsøkonomiske vilkår og udgør dermed statsstøtte.

8) Hvad angår den planlagte betaling af 20 mio. DM (10,52 mio. ECU) til LSW i forbindelse med salget af Bayerns andele til en symbolsk pris, skal det fremhæves, at majoritetsanspartshaveren ikke på tilsvarende vis ville bidrage til overtagelsen af virksomhedens tab. Det tidligere ydede bidrag til opretholdelse af likviditeten i LSW kan ikke sammenlignes med statens påtænkte adfærd, da selskabsdeltageren, der indskyder yderligere kapital, fortsat er selskabsdeltager og dermed i det mindste har mulighed for at opnå et afkast af indskuddet. Aicher-koncernen kan engang i fremtiden eventuelt beslutte at dække virksomhedens tab, men en sådan adfærd vil imidlertid være begrundet i udsigten til at få del i et eventuelt fremtidigt overskud i virksomheden. Som anpartshaver er delstaten Bayern ikke forpligtet til at indskyde anden egenkapital end sin andel af indskudskapitalen. Delstaten kan afvise at yde andre bidrag og som muligt resultat heraf acceptere, at LSW ikke vil have tilstrækkelig egenkapital til rådighed til at kunne dække tabene og må indgive konkursbegæring. For så vidt gælder samme grunde, som anført under punkterne IV, 2, 1)-4) og 6) i forbindelse med NMH også for de planlagte tilskud til LSW. En normal, privat investor ville ved afviklingen at sit engagement ikke foretage et finansielt indskud i virksomheden, da indskuddet aldrig ville give et afkast.

Det må derfor konkluderes, at en privat investor, der befinder sig i præcis samme situation som delstaten Bayern, ikke vil være villig til at foretage et tilsvarende indskud med henblik på at sikre virksomhedens fortsatte eksistens. Deraf følger, at den planlagte betaling af 20 mio. DM (10,52 mio. ECU) til LSW i forbindelse med salget af Bayerns andele ikke kan betragtes som tilrådighedsstillelse af risikovillig kaital på markedsøkonomiske vilkår, og den udgør dermed statsstøtte.

I henhold til EKSF-traktatens artikel 4, litra c), er al statsstøtte til stålvirksomheder forbudt. I henhold til stålstøttereglerne, der er vedtaget efter samstemmende og enstemmig udtalelse fra Rådet, kan bestemte former for støtte være forenelige med det fælles marked, nemlig støtte til forskning og udvikling (artikel 2), miljøbeskyttelse (artikel 3), lukning (artikel 4) samt regional investeringsstøtte ydet til bestemte områder i EF i henhold til generelle støtteordninger (artikel 5).

Den planlagte statsstøtte i form af en betaling på 125,7 mio. DM (66,15 mio. ECU) til NMH og 20 mio. DM (10,52 mio. ECU) til LSW falder ikke ind under nogen af disse bestemmelser, hvormed den ikke er forenelig med stålstøttereglerne.

9) Med hensyn til den planlagte betaling af 56 mio. DM (29,47 mio. ECU) til bestemte investeringsomkostninger skal det påpeges, at Kommissionen den 26. juli 1988 udelukkende afgjorde, at Bayerns engagement i NMH ikke udgjorde statsstøtte. De under punkt III, 9) anførte bestemmelser indgik ikke i Kommissionens beslutning.

Udtrykket »gammel miljøforurening« (Altlasten) refererer efter almindelig opfattelse, som den bayerske delstatsregering i begyndelsen også kunne tilslutte sig, til en kontaminering af jord og anlæg, der har fundet sted på et tidligere tidspunkt. Det skal i denne forbindelse erindres, at den gamle Maxhütte ejede et malmværk, som blev lukket i 1987. I forbindelse med lukningen måtte der løses en række alvorlige miljøproblemer.

Kommissionen konfronteres lejlighedsvis med en lignende ordning, når enheder under en virksomhed, der er gået konkurs, overtages af en anden eller af en nystiftet virksomhed. Risikoen for at blive gjort ansvarlig for miljøskader, der er indtruffet under en anden ledelse, er meget stor og uberegnelig — især inden for stål- og kemisektoren. Det anføres i den forbindelse, at det ikke vil være muligt at sælge sådanne grunde, end ikke til en symbolsk pris, eller finde en ny ejer til sådanne grunde ; som resultat ligger mange industriområder, primært i regioner, der er ramt af alvorlig omstruktureringsproblemer, for altid brak.

Den stat, der i et sådant tilfælde overtager den økonomiske risiko, handler således i offentlighedens interesse uden at give køberen, der ikke ville købe grunden uden en sådan garanti, en reel økonomisk fordel. Den måske eneste beneficient ved en sådan ordning er måske den virksomhed, som er ansvarlig for miljøskaderne, men som i dette tilfælde ikke mere eksisterer.

Forbundsregeringen har hverken skriftligt eller mundtligt fremført, at den aftalte ordning også ville forpligte staten til at påtage sig istandsættelses- og investeringsomkostningerne i forbindelse med produktionsanlæggene. Kommissionen fik ikke tilsendt den 53 sider lange rapport, som NMH's ledelse havde givet et advokatkontor til opgave at udarbejde om fortolkningen af udtrykket »gammel miljøforurening« (Altlasten), inden den vedtog sin beslutning af 26. juli 1988, hvorfor den ikke hidtil har haft lejlighed til at undersøge denne specifikke fortolkning af udtrykket i lyset af bestemmelserne om statsstøtte. De bayerske myndigheders plan om at yde en investeringsstøtte på indtil 56 mio. DM er derfor ikke omfattet af Kommissionens beslutning af 26. juli 1988. Inden for rammerne af den foreliggende procedure skal det afklares, hvilken karakter den planlagte betaling har.

Det finansielle bidrag til udligning af investeringsomkostninger vil være en overførsel af statsmidler til en virksomhed, der ikke udgør en tilrådighedsstillelse af risikovillig kapital på markedsøkonomiske vilkår, og vil dermed udgøre statsstøtte.

Den planlagte betaling af 56 mio. DM (29,47 mio. ECU) er beregnet til at dække investeringer, der skal bidage til, at virksomheden kan opfylde forskellige miljøbeskyttelseskrav. Da Kommissionen indledte proceduren, henviste den derfor til, at denne betaling kunne vurderes efter artikel 3 i stålstøttereglerne. De tyske myndigheder skulle i så fald have fremsendt oplysninger, på grundlag af hvilke Kommissionen havde kunnet undersøge, om betingelserne i disse bestemmelser var opfyldt. Det har de tyske myndigheder ikke gjort. De har derimod på ny påstået, at betalingen var dækket af Kommissionens beslutning af 26. juli 1988. De tyske myndigheder har ikke vist nogen interesse for at få en del af disse investeringsomkostninger godkendt i henhold til artikel 3 i stålstøttereglerne.

Den planlagte betaling af 56 mio. DM (29,47 mio. ECU) kan derfor kun betragtes som almindelig investeringsstøtte, der ikke vil være forenelig med stålstøttereglerne. Artikel 5 i stålstøttereglerne finder ikke anvendelse, da ingen af de to virksomheder ligger i det tidligere DDR.

V

Kommissionen har derfor konkluderet, at delstaten Bayerns planlagte finansielle foranstaltninger vil udgøre en statsstøtte, som ikke vil være forenelig med EKSF-traktaten og stålstøttereglerne —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING :

Artikel 1

Det planlagte tilskud på 125,7 mio. DM til udligning af tidligere tab og det planlagte tilskud på 56 mio. DM til bestemte investeringer i EKSF-stålvirksomheden Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH, Sulzbach-Rosenberg, samt det planlagte tilskud på 20 mio. DM til udligning af tidli-

gere tab i EKSF-stålvirksomheden Lech-Stahlwerke GmbH, Meitingen-Herbertshofen, udgør statsstøtte, der i henhold til EKSF-traktaten er forbudt og i henhold til beslutning nr. 3855/91/EKSF ikke er tilladt og derfor ikke må ydes.

Artikel 2

Senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning meddeler forbundsregeringen Kommissionen, hvilke foranstaltninger den har truffet for at efterkomme beslutningen.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til Forbundsrepublikken Tyskland.

Udfærdiget i Bruxelles, den 4. april 1995.

På Kommissionens vegne

Karel VAN MIERT

Medlem af Kommissionen